

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 19/2022 i 20/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar, per unanimitat i en reunió virtual de data 29 de juny de 2022, el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 19/2022 i 20/2022

ASSUMPTE: Queixa de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat (DGAIA) en relació a diversos articles publicats a Crònica Global i La Mañana sobre la denúncia d'un pare perquè la DGAIA li ha retirat la tutela de tres menors d'una manera que ell considera injusta. La DGAIA diu que s'han vulnerat els punts 9 i 11 del Codi Deontològic perquè considera que s'han difós dades personals i familiars dels menors, que ara estan sota la seva tutela, sense autorització prèvia. Al tractar-se del mateix assumpte, els dos casos s'han analitzat en una ponència conjunta.

ANTECEDENTS

El dia 20 d'abril de 2022, la DGAIA envia dues queixes arran de la publicació d'un article al mitjà digital Crònica Global i tres més al diari La Mañana sobre la denúncia d'un pare de Tàrrega perquè la DGAIA li ha retirat la custòdia dels seus tres fills (dos de biològics i una filla de la seva difunta dona) d'una manera que considera injusta, ja que hi ha informes de la pròpia administració que asseguruen que els menors no estaven en situació de desemparament. Segons la DGAIA, els dos mitjans haurien difós dades personals i familiars relatives a la intimitat d'aquests menors, i de circumstàncies referents a la seva situació administrativa, sense que la pròpia Direcció General, que és qui en té actualment la tutela, ho hagi autoritzat. Els articles en qüestió són els següents:

Crònica Global:

https://cronicaglobal.elespanol.com/vida/generalitat-separa-padre-hijos-desamparo_604413_102.html

La Mañana:

<https://www.lamanyana.cat/un-pare-de-tarrega-denuncia-que-la-dgaia-te-retinguts-els-seus-fills-de-forma-injusta/>

<https://www.lamanyana.cat/recullen-signatures-per-exigir-a-la-dgaia-que-retorni-els-seus-tres-fills-a-un-pare-de-tarrega/>

<https://www.lamanyana.cat/manifestacio-als-carrers-de-tarrega-per-reclamar-que-la-dgaia-torni-els-fills-a-un-pare/>

En els dos casos, va ser el propi pare de les criatures qui es va dirigir als mitjans per explicar el seu cas i els va proporcionar tant les dades personals com imatges dels infants. La notícia de Crònica Global no menciona cap dada personal dels menors, però va acompanyada d'una imatge del pare amb els tres fills (cedida pel propi progenitor) on les cares dels menors apareixen pixelades. Pel que fa a La Mañana, a la primera notícia es publiquen els noms de pila dels infants, les seves

edats i el nom del centre on han estat internats, mentre que en les altres dues només es mencionen les edats. Cap foto dels menors ha estat publicada a La Mañana.

La DGAIA considera que, malgrat que va ser el propi pare qui va proporcionar el nom dels infants als mitjans, aquesta identificació no era necessària a l'hora de fer-se ressò de la denúncia. Per això, considera que els dos mitjans han vulnerat els punts 9 i 11 del Codi Deontològic i que tampoc han seguit les recomanacions del *Manual d'estil per mitjans de comunicació sobre el maltractament infantil*, consensuat per la DGAIA, el CAC, l'Observatori dels Drets de la Infància i el Col·legi de Periodistes. La DGAIA també cita la Llei 14/2010, dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència, per recordar que "s'ha de preservar els infants i adolescents de la difusió de llurs dades personals, de la difusió d'imatges que atempten contra llur dignitat i de l'explotació econòmica de llur imatge".

AL·LEGACIONS

El CIC ha rebut al·legacions per part dels dos mitjans. Per part de Crònica Global, la seva directora, Cristina Farrés, subratlla que el seu mitjà no ha publicat els noms dels menors ni el del Centre Residencial d'Acció Educativa on han estat traslladats, i que només assenyalen que es troba "als afores de Lleida" perquè el lector pugui fer-se una idea de la distància que hi ha entre el lloc de residència del pare, a Tàrrrega, i el centre on resideixen els menors. Pel que fa a la publicació de la fotografia cedida pel progenitor, assenyalen que els rostres dels menors han estat pixelats "perquè el gran públic no els pugui reconèixer". Finalment, Farrés assenjala que la DGAIA tenia coneixement de la publicació de la notícia i els detalls de la mateixa, ja que s'hi van posar en contacte per obtenir la seva versió dels fets, que es troba reflectida en el mateix article. Com a conclusió, indica que en tot moment s'ha intentat "ponderar" una informació d'interès general amb la protecció dels menors.

El director de La Mañana, Francesc Guillamet, explica que el seu diari només ha anomenat els infants pel seu nom (sense cognom), i que no n'ha publicat cap imatge. Pel que fa al centre on han estat traslladats, admet que n'ha publicat el nom, però assenjala que a Lleida només n'hi ha un "i tothom sap quin és". Guillamet també indica que el diari es va intentar contactar amb la DGAIA, però que aquesta va declinar donar la seva versió dels fets. Segons explica, després de la publicació sí que la Direcció General es va posar en contacte amb el mitjà per retreure-li que havia posat els infants en una "diana" en haver publicat la notícia. Guillamet, però, defensa que el que han fet és explicar "un cas que clama el cel" sense cognoms ni fotografies, i creu que en realitat la DGAIA està molesta per la publicació del cas, com acredita el fet que hagi inclòs a la queixa les dues notícies de seguiment posteriors (una recollida de signatures i una manifestació de suport al pare), on ja no apareixien els noms dels menors.

PONÈNCIA

Els principis del Codi Deontològic que la DGAIA considera vulnerats per ambdós mitjans són el número 9, que fa referència al dret a la privacitat, i l'11, de protecció dels drets dels menors, així com les recomanacions del *Manual d'estil per mitjans de comunicació sobre el maltractament infantil*. Aquest últim document, tanmateix,

no es tindrà en compte perquè en cap moment queda acreditat que els menors patissin maltractaments per part del seu pare.

El principi número 9 assenyala que “les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables”, i que cal “evitar les intromissions vulnerables i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies”. També considera que “danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística”. Tant en el cas de Crònica Global com de La Mañana, no s'ha produït cap d'aquestes circumstàncies. Els dos mitjans expliquen la versió del pare, que ha aportat la documentació necessària per a fer-la creïble, i inclouen la versió de la DGAIA quan aquesta l'ha volgut donar. En cap moment, però, tracten els infants d'una manera irrespectuosa, atempten contra la seva dignitat ni especulen sobre els seus sentiments: dels dos textos només se'n desprèn que són víctimes de les circumstàncies. Per tant, el criteri número 9 no es pot considerar vulnerat en cap dels dos casos.

El criteri número 11 assenyala que “cal evitar difondre la identitat dels menors quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi i casos de segrestos o desaparicions), testimonis o inculpats en causes criminals”. A més, també indica que els menors “no han de ser entrevistats ni fotografiats o filmats sense el consentiment explícit dels seus pares, mares, tutors, mestres o educadors”.

El primer que cal tenir en compte és que el pare, fent ús del dret a la pròpia imatge, ha aparegut a cara descoberta als mitjans i ha iniciat una campanya de recollida de signatures i una manifestació per tal de recuperar la tutela, fet que l'ha posat en el focus de l'atenció pública, de manera que qualsevol persona que el conegui pot identificar la família, i més en una localitat relativament petita com Tàrraga (17.000 habitants). La qüestió, doncs, és determinar fins a quin punt són identificables els menors més enllà d'aquest entorn immediat a partir de les dades publicades en els dos mitjans.

Crònica Global publica una fotografia del pare amb les criatures on els tres menors apareixen amb el rostre pixelat, de manera que no se'n pot fer una identificació completa. La pixelació del rostre de menors és una pràctica habitual en els mitjans de comunicació per tal de preservar la identitat dels menors d'edat, i en aquest cas impedeix que qualsevol persona aliena a l'entorn de la família els pugui reconèixer només a partir d'aquesta imatge, que d'altra banda és respectuosa i no atempta contra la dignitat dels infants.

En el cas de La Mañana, el punt més delicat és el seu primer article, ja que inclou el nom de pila i l'edat dels menors, així com el nom del centre on estan internats. En aquest cas, la publicació del nom dels infants no era imprescindible perquè s'entengués la denúncia i la notícia, com demostra el fet que en els dos articles posteriors el propi diari hagi suprimit aquesta informació. Tot i això, també és cert que, més enllà del seu entorn més immediat, que probablement és conscient de la situació gràcies a la visibilitat que voluntàriament ha adquirit el pare, és difícil que aquestes dades per si soles, sense el cognom, puguin permetre la identificació dels menors.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

No es pot considerar que Crónica Global ni La Mañana hagin incomplert el punt 9 ni l'11 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 29 de juny de 2022. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General